

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΜΕΝΩΝ ΑΝΔΡΟΓΥΝΩΝ

Τῷ συμπαθεῖ φίλῳ
καὶ στιφ. Π. Κουσούση

TΗΝ ἡμέραν ἐκείνην οἱ κώδωνες ἐκρούσοντο γχρυο-
σύνως εἰς τὴν μικρὰν κωμόπολιν μὲ τὰ λευκὰ καὶ
τριανταφύλλια σπιτάκια τῆς. Ὅτο τῇμέρᾳ ἔξιρεε-
τική. Ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ ἀναμενομένη ἑορτὴ τῶν
ἀργαίων καὶ καλῶν συζύγων, τῶν ἀξιονικῶν καὶ ἀγαπημένων
ἀνδρογύνων, τὰ ὅποια ἐγήρασαν ἐν ἀμοιβαῖς λατρείᾳ καὶ ἀφο-
σιώσει καὶ ἔξηκολούθουν νὰ ζοῦν ἀκόμη βίον εἰρηνικὸν μεταξύ
των καὶ ἀνέφελον. "Ἐνας ἴδιότερος συντοπίτης των, γεροντο-
παλλήκαρο, ἀρκετὰ πλούσιος, ὁ ὅποιος ἀπέθανεν ἄγχος, διότι
ἔφοβετο τὰς θυέλλας τῆς συζυγικῆς ζωῆς, εἶχεν ἀφήσει κάποιο
κληροδότημα, ὑπὸ τὸν ὥρην ὅρον νὰ διδεται κάθε τόσο ὡς βρα-
βεῖον, ὡς μία πανηγυρικὴ καὶ ἐπίσημος ἀμοιβή, εἰς τὰ στε-
ρεωμένα ἀνδρόγυνα, εἰς τὸ πλέον ζηλεμένο καὶ πολυαγχημένο
γεροντικὸς ζευγκάρακι, τὸ ὅποιον θὰ ἀνεδεικνύετο ὅτι ἔζησε γρό-
νικ πολλὰ μὲ παραδειγματικὴν ἀρμονίαν καὶ πίστιν.

Αὐτὴν λοιπὸν τὴν σεμνήν, τὴν συγκινητικήν, τὴν περίεργον
ἑορτὴν προσκνήγγελλον οἱ κώδωνες σημαίνοντες τρόπον τινὰ τὰς
συζυγικὰς ἀρετάς, ὡς νὰ διελάλουν τὸ μεγαλεῖον τῶν νομίμων
ἀφοσιώσεων, καὶ νὰ διεκήρυξσον ὄνειδος εἰς τοὺς ἀγάμους.

Καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν ἡ ἑορτὴ αὐτὴ ἤξιζε καὶ ἐταίσικζεν εἰς
τὸν γαρακτῆρα τῆς μικρᾶς πόλεως διὰ τὴν γαλήνιον ζωὴν τῶν
κατοίκων τῆς, τὰ σεμνὰ ἦθη, τοὺς ἡσύχους δρομίσκους τῆς, τὰ
σιωπηλὰ σπιτάκια τῆς, ἐντὸς τῶν ὅποιων ἡ ζωὴ, θαρρεῖς, ἐπεσ-
νοῦσε γωρίς κλονισμούς, γωρίς ἡθικὰς τρικυμίας, γωρίς πάθη
καὶ ψυχικούς σπαραγμούς.

* *

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην αἱ θύραι ἡγούμοντο καὶ ἐκ τοῦ βίθους
τῶν σιωπηλῶν σπιτιῶν ἔξηργοντο τὰ παλαιὰ ἀνδρόγυνα, γερον-

τάκια λιπόσαρκα, κυρτωμένη ύπο τὸ βάρος τῶν ἑτῶν, ἐξείπια τῆς ζωῆς σεβαστὰ συρκωμένη ἀπὸ τὸν γρόνον γέρους μὲ παλαιὰ σουστούκα καὶ σιδερωμένη γελέκια γρηγούλες μὲ μάλλινα σάλια καὶ φρεσκοκολληρισμένους φαγιμπαλάδες, ποῦ τοὺς ἀνεσήκωνται λίγο μὲ τὰ τρεμουλιασμένα γέρια τοὺς σὰν νὰ ἐνεκνιεύοντο ἀκόμη μὲ φιλαρέσκειν. Καὶ τὰ ἀνδρόγυνα κύτα, ἔνα - ἔνα γυωριστά, ὁ σύζυγος μὲ τὴ γονδὴ βρυτήσια στὸ ἔνα γέρι καὶ τὴν γρηγὰ Σιλβέστρα του μπράτσο μὲ τὸ ἄλλο, γιὰ νὰ μη παραπατοῦν, γιὰ νὰ μη γάνουν τὰ χλονούμενα βήματα, ἐξεκινοῦσαν γκρωπά, γελυτά, ἀπὸ διάφορα στρεῖτα καὶ διηγούμενοτο εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς κωμοπόλεως, ὅπου ἦτο τὸ κέντρον τῆς γενικῆς συγχορίσεως.

Τὸ πακνοφύλλους λεύκας ἔπαιζεν ἡ Ἕγγώριος μουσική. Καὶ τὰ τρεμουλιασμένα γεροντάκια, τὰ πολυζηλεμένα ἀργακιανάνδρογυνα, ἐπλησίαζαν, ἐσταυματοῦσαν καὶ παρετάσσοντο κατὰ γραμμὴν ἀπέναντι μιᾶς μαρτοστολισμένης ξυλίνης ἐξέδοσας, ὅπου ὁ δήμαρχος, κόκκινος σὰν παπαρούνα καὶ γυαλιστεός μὲ τὰ ψηλὰ κολλάσα του, ἐστέκετο φουσκωμένος καὶ ζεψυσῶν ἀπὸ ἀνυπομονησίαν νὰ κάμη ἔνκαξιν τῆς συγκινητικῆς ἑορτῆς. "Ἐκαμενε νεύματα εἰς τοὺς μουζικάντηρες νὰ παύσουν ἀλλὰ ποῦ κύτοι νὰ ἀφήσουν τὰ ὅργανα, εἰς τὰ ὅποιαν ἔνα ὀλόκληρο γρόνο ἐγυμνάζοντο οἱ φουκάριδες διὰ νὰ παιζουν τὴν ἐπίστρημον ἔκεινην ἡμέραν!

* * *

"Ἐπὶ τέλους τὸ ἀπελπιστικὸν μούγκρισμα τῶν μουσικῶν ἔπαιζεν. Ὁ δήμαρχος, ἔθγαλε τὴν ταμβακοθήκη του, ἐρρόφησε μίαν γενναίαν πρέξαν, ἐπταρνίσθη δις καὶ τοῖς, ἐξερόθηκε λίγο γυμ! γυμ! διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν φωνὴν του, ἐτέντωσε τὸ γέρι του μὲ τὸ ὅποιον ἐκρατοῦσε τὸν γραπτὸν λόγον, ἐτοποθέτησε μὲ τὸ

ἄλλο ἔνα ζευγάρι γυναικί ἐπὶ τῆς μύτης του, καὶ μὲ στόμφου ἀληθῶς αλκαστικὸν καὶ ἀντάξιον ἡρχίσει νὰ ζεφωνίζῃ τὰ ἔξης:

— «Λοιπὸν ποῦ λέτε, κύριοι συμπολῖται, συμφώνως μὲ τὴν θέλησιν τοῦ ἀειμνήστου μακαρίτη, θεὸς συγχαρέσ, τῇ ψυχῇ καὶ τὰ πεθαμμένα του, συνευρεθέντες εἰς τὴν επίσημον αὐτὴν τελετὴν. Σᾶς προειδοποιῶ ὅτι θὰ γίνη ἡ ἀπονομὴ του βραβείου εἰς τὸ ἀνδρόγυνο ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον συζήσαντος ἐπὶ τοιάντα ἔτη γωρίς διακοπῆν ἔδωκε τὸ παραδειγματικὴν καλλίτερης συζυγῆς ζωῆς, καὶ διὰ ταῦτα ἀποφασίσαντες τὰ ἔξης, διὸ παμψηφεῖ ἀπονέμομεν τὸ βραβεῖον εἰς τοὺς συζύγους Κόλια, τοὺς ὅποιους καὶ συγγαίροντες. Εὐχόμενοι δὲ μὲ ύγειαν δι' ἄλλα τριάντα γραμματά.

* * *

Ἐν μέσῳ ζητωκραυγῶν καὶ γειροκροτημάτων τὰ δύο γεροντάκια, ἀλληλοκρατούμενα, μισολιποθυμισμένα ἀπὸ τὴν συγκίνησιν, ἐπλητσιασαν κουτσά - στραβά εἰς τὴν ἔξεδραν καὶ ἀνέβηκαν ἀπάνω. Καὶ βέβαια τοὺς ἐπρεπες αὐτὸς ὁ Θρίαμβος. Σαξάντα τόσα γεόνια συζυγικῆς πίστεως, ἀφοσιώσεως, ἀλληλοθυηβείας εἰς τόσες λύπεις καὶ τόσες γαρές, δὲν ἦταν δὲ καὶ μικρὸν κατόρθωμα. Ποτὲ δὲν ἀκούστηκαν νὰ 'πῆρο ἔνας του ἄλλου μιὰ λέξι ἀσγημη, ἵνα λόγο πικρό. Δικαίως λοιπόν, ἥμικανέβηκαν τὰ δύο τρισαγαπημένα γερόντια εἰς τὴν ἔξεδραν, ὁ δήμαρχος τοὺς ἔβαλε 'ς τὸ κεφάλι τοῦ καθενὸς ἀπὸ ἔνα στέφανο με μυστικό πλεγμένο μὲ κόκκινες καὶ κίτρινες κορδέλλες, καὶ εἰς τὰ τρεμάμενα γέρια τοῦ γέρου τὸ φάκελλο μὲ τὸ γρηγορικὸν ἐπαθλον.

* * *

Ο γέρων τότε ἔκκαμε ἔνα νεῦμα πῶς ἥθελε νὰ 'μιλήσῃ, νὰ εὐγχιστήσῃ βέβαια διὰ τὴν μεγάλην αὐτὴν τιμὴν ποῦ ἀξιώθηκε αὐτὸς καὶ ἡ λατρευτή του συμβία. "Ενα σεσεσ! διέδραμε τὸ πλήθος ἔως τὴν ἄκραν τῆς πλατείας καὶ μία σιωπὴ γενικὴ ἡκολούθησε. Ο γέρων ἐπρέβαλε μὲ τὸ στεφάνι στὴν κεφαλήν

του καὶ μὲ τὸ δέμακ τῶν γαρτονομισμάτων εἰς τὸ γέρι, καὶ μὲ ῥηγισμένην φωνὴν ἀπὸ τὴν συγκίνησιν, εἶπε τὰ ἔξῆς :

— « Ἡμπορῶ νὰ σᾶς ὅμολογήσω, ἀγκυροῖσι συγγωριανοὶ μου, πῶς αὐτὴ ἡ τιμὴ μου ἀξίζει σήμερα καὶ μὲ ίκκνοποιεῖ διὰ τὴν μεγάλην ὑπομονὴν ποῦ εἴχα σαράντα τώρα γρόνια νὰ ὑποφέρω τὴν γκρίνιες τῆς γυναικας μου ! »

— « Μπᾶ, τὸν ψεύτη, τὸν ἀδιάντροπο ! ἐκφυγασεν ἀμέσως ἡ γρηγούλα, ὡσὰν ἔχφνισμένη. » Εγεις μοῦτος καὶ μιλᾶς ἀκόμα ! ὁ θεὸς ξέρει, κύριοι, τι ἐτράβηξα τόσα γρόνια μαζὶ του.

— « Ἐσὺ ἐτράβηξες μ' ἐμένα ;

— « Βέβηκιαν ἐγώ· ἀμ' ἐσύ ;

— « Μωρό ! ἔξεγχασες τῆς γκρίνιες σου καὶ τῆς γρούσουζιές σου ποῦ μου ἔψησες τὸ ψέρι στὰ γείλη ; ...

— « Ἀμ' ἐσὺ ξέγχασες τὰ ὅσα μοῦκκανες, γεροκολασμένε ;

— « Ναι, τὴν καῦμένη ! Βγάλ· τὴν περρούκα σου καὶ κτύπα με ! Σὰν νὰ μὴν ἦσαι τάχα σὺ πούφτειανες κατσαρὰ μὲ τὸ σίδερο καὶ περιοῦσες ὠρες στὸν καθρέφτη ! ..

— « Ἀμ' ἐσὺ ποῦ γλυκοκύτταζες τῆς δούλες, γεροσκλιάρη !

— « Αειντε νὰ γκθῆς, γρηγὰ Παλούκκινα ! »

* *

Ο κεραυνὸς ἔξερράγη. Ἡ θύελλα ἔπνεε διὰ μέσου τῶν καλοντυμένων νοικοκυραίων, ἐπὶ τῶν σιωπηλῶν δρομίσκων τῆς πολίγυης, ὡσὰν νὰ ἔξερρίζωνται στέγας τῶν ἡσύγων, τῶν ἀσπρων καὶ τριανταφυλλένιων σπιτιών.

« Ενας βρόμιος ἐκπλήξεως καὶ θυμηδίας συνεπυκνώθη μέσα εἰς τὸ πλῆθος. Τὰ ἄλλα γεροντικὰ ζευγαράκια, ποῦ ἔστεκαν παραμερά, παρηγκωνισμένα, ἀρχίζουν νὰ ζεφωνοῦν σὰν τῆς δρυιθεών διανόησης ἡ ἀλεποῦ στὸ κοτέτσι. Ὁ δήμαρχος ἔξεψυσσεν δόλονέν, σὰν νὰ τὸν ἔπνιγκαν τὰ ὄφελα γυαλιστερά κολλάρια του, καὶ ἔκαμνε κάτι ἀπελπιστικάς γειρονομίας.

Ἐπὶ τέλους, οἱ δύο βραβευμένοι σύζυγοι, τὰ πολυζηλεμένα ἔκεινα γεροντάκια, ἀφοῦ τὰ ἔξεχώισαν οἱ γωροφύλακες, πρὶν ἔλθουν στὰ γέρια καὶ πικστοῦν μαλλιά μὲ μαλλιά, ὠδηγγήθησαν εἰς τὸ ἀστυνομικὸ γραφεῖο, κρατῶντας ὁ καθένας τὸ στεφάνι

τῆς συζυγικῆς ἀρετῆς καὶ ἀφοσιώσεως, πλευρόν μὲν μύρτου καὶ
κορδέλλες κοκκινο-κίτρινες, ἐνῷ δὲ σεβή καὶ στήν οὐκίγρις δι-
ελύετο βαθμηδόν, καὶ πέρον ἔκει, εἰς τὸ ἄκρον τῆς πλατείας,
μία βραχινὴ λατέρονα, σὰν ζένη σ' ὅλη αὐτὴ τῇ κωμικοτραγικῇ
ἀνέλπιστη φρασταρία, ἐξηκολουθεῖ να κοπανίζῃ ἐνα παλαιὸν
τῆλον τῆς τραβιάτας!...

[Μίμησις]

ΣΑΤΑΝΑΣ

Ο ΟΨΙΠΛΟΥΤΟΣ

(Όμηρικόν)

ἌΝΔΡΑ μοι ἔννεπε,	νῦν δ' οὗτος κρέατα
Μοῦσα, ὁψίπλουτον,	τρώγων ἐπάχυνε
δε μάλα πόλλα	σὰν τὸ μουνάρι.
κλέπτων ἴμοχθησε	"Ηοθιε λάχανα
κ' ἐναποθήκευσε	κοκκινογεύλια
κ' ἔχει ἀπ' ὅια.	καὶ ἀγριάδα.
Πέρης ἦν ἄλλοτε	νῦν ὅμως γέγονε
"Ἄγων πρὸς πώλησιν	ἄψηλοκάπελλος
ξύδι καὶ ἀλάτι	κ' ἔχει βελλάδα!
τώρα μεγάλωσε	"Ἄρδρα μοι ἔννεπε,
κ' ἔχει θεώρατο	Μοῦσα, δε ἄλλοτε
ἔνα παλάτι.	ἔβοσκεν αἶγας·
Οὖκ εἰχεν ἄλλοτε	κι ὕρπαξε κ' ἵκλεψε
τὰ ἐπιτήδεια	κ' ἐσουφροποίησε
οὕτε κριθόρι.	κ' ἔγινε μέγας!

Κεφαλούν,

I. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ